

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กันยาธน์ ไชยสุต. 2532. ເຊື້ອໍ້ພັນຫຼາກສອງແລະເຫດລົ້ມຸງວິທະນາຂອງພຶ້ມສຸກ

ZEPHYRANTHES. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ. 260 หน้า.

นิจศิริ เรืองรังษี และพยอม ตันติวัฒน์. 2534. ພຶ້ມສຸມນີ້ໄພຣ. พิมพ์ครั้งที่ 1: หน้า 132-133.

ประสาสตร์ เกื้อمنภ. 2538. ເຫດນົກການເພະເີນເນື່ອເບື້ອ້ພຶ້ມ. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยา
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 158 หน้า.

พยอม ตันติวัฒน์. 2521. ສຸມນີ້ໄພຣ. กรุงเทพฯ : สมาคมສຸມນີ້ໄພຣແຫ່ງປະເທດໄທບ.

พเยาว์ เหมือนวงศ์ญาติ. 2520. ພຶ້ມພິຍ ວຽກສາງເກສັ້ກາສອງນໍາວິທະນາລັບນິດສາ. 4(3). หน้า
119-127.

พรพิพิชัย เศรษฐาวิวัฒน์. 2532. การถ่ายละອองเกสรในคงดึง (*Gloriosa superba* Linn.).

ວິທະນາຄູນພຶ້ມສຸມນີ້ໄພຣ. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ. 42 หน้า.

พรพรหม พรหมเมธ์ และคณะ. 2538. การศึกษาสัณฐานวิทยาและกายวิภาคของคงดึง

Gloriosa superba Linn. ວຽກສາງສຸມນີ້ໄພຣ. 2 (2) : หน้า 27-33.

บุพาน ใจสวัสดิ์. 2527. ພຶ້ມສຸມນີ້ໄພຣກັບໂຮກນະເງິນ. ວຽກສາງຄູນຢ້າງແພທຍ໌. 10 (2) หน้า 59-62.

ลาวຄົມ ຮັກສັດຍ໌. 2539. ສະອອງເງິນ. พิมพ์ครั้งที่ 1 พິນພໍທີ່ ໄອ. ເອກ. ພຣິນ ດີ້ນ ເຂົາສົ່ງ, กรุงเทพฯ.
145 หน้า.

สุกัณฑ์ ศรีวัฒนพงศ์. 2528. ກາງວັນປຸງພັນຫຼືພຶ້ມ. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. หน้า 293-306.

สุมิตรา คงชื่นสิน. 2534. ກາງວັນປຸງພັນຫຼືພຶ້ມ. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สุมิตรา คงชื่นสิน และพรพิพิชัย เศรษฐาวิวัฒน์. 2533. การถ่ายละອองเกสรในคงดึง

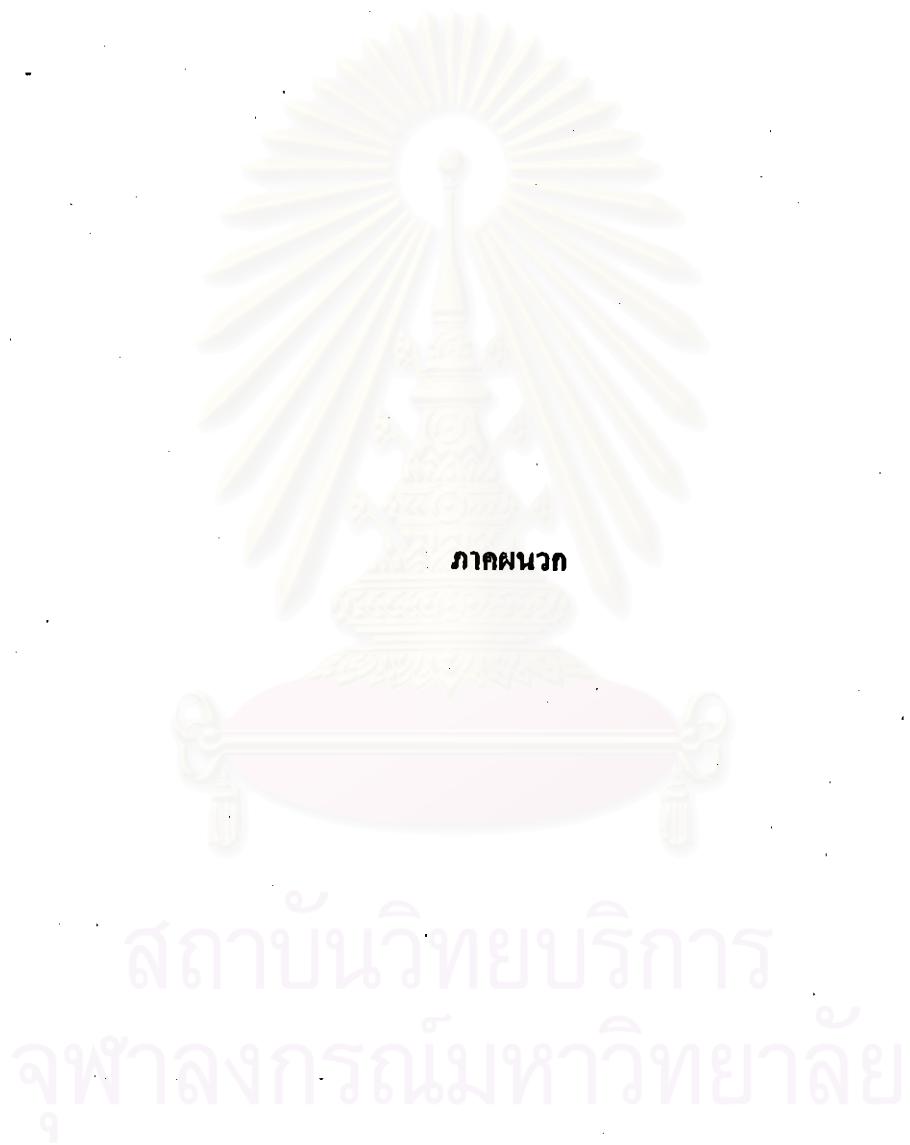
- (*Gloriosa superba* Linn.) วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร. 23 (3-4) : หน้า 132-142
 สารกุณี สิทธิฤทธิ์. 2536. การเลี้ยงรังไก้แกะขอุตถุกผสมระหว่างคงดึง *Gloriosa superba* Linn.
 และ *G. rothschildiana* O'Brien. ในทดสอบทดลอง. วิทยานปฎิบัติ. ภาควิชาพุกนยศาสตร์
 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. 49 หน้า.
- อมรรัตน์ บัวคล้าย. 2540. การขยายพันธุ์ *Gloriosa rothschildiana* O'Brien. โดยการเลี้ยงเนื้อเยื่อใน
 สภาพปัตตอกเชื้อ. วิทยานปฎิบัติ. ภาควิชาพุกนยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อมรรัตน์ โภคสมบัติ. 2536. การผสมข้ามชนิดระหว่างคงดึง *Gloriosa superba* Linn. และ
G. rothschildiana O'Brien. วิทยานปฎิบัติ. ภาควิชาพุกนยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. 39 หน้า.
- ภาษาอังกฤษ**
- Allard, R.W., 1960. Principle of Plant Breeding. New York.: John Wiley & Sons, Inc.: 485.
- Agnihotri, A., K.R. Shivanna ,S.N. Raina, M. Lakshmikumaran, S. Prakash and V. Jagannathan,
 1990. Production of *Brassica napus* x *Raphanobrassica* hybrids by embryo rescue :
 An attempt to introduce shattering resistance into *B. napus*. Plant breeding
 105 : 292-299.
- Agarwall, V.S. and B. Ghosh, 1985. Drug Plant of India (root drugs) : 122.
- Backer, A.C. and B.C. Bakhuizen van den Brink, 1965. Flora of Java Vol. 2. The Netherlands
 : N.V.P. Noordhoff-Groningen.
- Bajaji, Y.P.S., S.K. Mahajan and K.S. Labana, 1986. Interspecific hybridization of *Brassica*
napus and *B. juncea* through ovary, ovule and embryo culture. Euphytica
 35 : 103-109.
- Bothmer, R. von, B. Salomon and I. Linde-Laursen, 1995. Variation for crossability in
 a reciprocal, interspecific cross involving *Hordeum vulgare* and *H. lechleri*.

- Euphytica 84: 183-187.
- Bukenya, Z.R. and J.F. Carasco, 1995. Crossability and cytological studies in *Solanum macrocarpon* and *Solanum linnaeanum* (Solanaceae). Euphytica 86: 5-13.
- Chen, L.Z. and T. Adachi, 1995. Mechanism of abortion of postfertilization hybrid embryo in interspecific backcross, *Lycopersicon esculentum* x (*L. esculentum* x *L. peruvianum*). Cytologia 60(2) : 123-131.
- Custers, J. B. M., W. Eikelboom, J. H. W. Bergervoet and J.P. Van Eijk, 1995. Embryo rescue in the genus *Tulipa* L. : Successful direct transfer of *T. kaufmanniana* Regel germplasm into *T. gesneriana* L.. Euphytica 82 (3) : 253-261.
- De Jeu, M.J. and F. Garriga Caldere, 1997. Retarded embryo growth and early degeneration of sporophytic tissue are associated with embryo abortion in the interspecific cross *Alstroemeria pelegrina* x *Alstroemeria aurea*. Can. J. Bot. 75 : 916-924.
- Eigsti, O. J., J.R. Dustin and W. Gay-Winn, 1949. On the discovery of the action of colchicine on mitosis. Science 110:692.
- Espinasse, A., J. Bolin, C.D. Dybing and C. Lay, 1991. Embryo rescue through *in ovulo* culture in *Helianthus*. Crop Sci. 31 : 102-108.
- Espinasse, a., J. Foueilllassar and G. Kimber, 1995. Cytogenetical analysis of hybrids between sunflower and four wild relatives. Euphytica 82: 65-72.
- Falkklatt, R. and O. Sahavacharin. 1993. Hybridization of lilies from inflorescences held in a solution of sugar and Physan-20. Proceeding on the 31st Kesetsart University Annual Conference. 40-47.
- Gamborg, O.L. and G.C. Phillips, 1995. Plant Cell, Tissue and Organ Culture. Springer. Verlag Berlin Heidelberg : 358 .
- Graf, A.B., 1981. Color Encyclopedia of Exotic Plants and Trees. Tropica New Jersey, USA : Rochrs Co, Publishers.:1136.

- Gudin, S., 1994. Embryo rescue in *Rosa hybrida* L.. *Euphytica* 72 : 205-212.
- Hayashi, M., K. Kanoh and Y. Serizawa, 1986. Ovary slice culture of *Lilium formosanum* Wallace. *Japan. J. Breed.* 36: 304-308.
- Hooker, J.D. 1894. *Flora of British India*. Vol. VI. Kent, England : L. Reeve & Co., Ltd.
- Hossain, M.M., H. Inden and T. Asahira, 1990. Seed varnished interspecific hybrids through in vitro ovule culture in *Brassica*. *Plant Sci.* 68 (1) : 95-102.
- Ishizaka, H and J. Uematsu, 1992. Production of interspecific hybride of *Cyclamen persicum* Mill. and *C. hederifolium* Aiton. by ovule culture. *Jap. J. Bredd.* 42(2) : 353-366.
- Ishizaka, H and J. Uematsu, 1995. Interspecific hybrids of *Cyclamen persicum*. Mill and *C. purpurascens* Mill produced by ovul culture. *Euphytica* 82 : 31-37.
- Ishizaka, H., 1996. Interspecific hybrids of *Cyclamen persicum* and *C. graecum*. *Euphytica* 95 (1) 109-117.
- Kanoh, K., M. Hayashi and Y. Serizawa, 1988. Production of interspecific hybrids between *Lilium longiflorum* and *L. elegans* by ovary slice culture. *Japan. J. Breed.* 38 : 278-282.
- Kishi, F., Y. Kagami, M. Shinohara, S. Hatano and H. Tsurushima, 1993-1994. Production of an interspecific hybrid in *Gypsophila* by ovule - embryo culture. *Euphytica* 74 (1-2) : 85-90.
- Krauter, R., A. Steinmetz and W. Friedt, 1991 Efficient interspecific hybridization in the genus *Helianthus* via "Embryo rescue" and characterization of the hybrids. *Theor. Appl. Genet.* 82 : 521-525
- Kuboyama, T., Y. Shintaku and G. Takeda, 1991. Hybrid plant of *Phaseolus vulgaris* L. and *P. lunatus* L. by means of embryo rescue and confirmed by restriction endonuclease analysis of rDNA. *Euphytica* 54 : 177-182.
- Marcellan, O.N. and E.L. Camadro, 1996. Self- and cross-incompatibility in *Asparagus officinalis*

- and *Asparagus densiflorus* cv. Sprenger. *Can. J. Bot.* 74 : 1621-1625.
- McCoy, T.J., and C.S. Echt, 1993. Potential of trispecies bridge crosses and random amplified polymorphic DNA marker for introgression of *Medicago daghestanica* and *M. pirone* germplasm into alfalfa (*M. sativa*). *Genome* 36 (3) : 594-601.
- Meredith, M. R., T.P.T. Michaelson Yeates, H.J. Ougham and H. Thomas, 1995. *Trifolium ambiguum* as a source of variation in the breeding of white clover. *Euphytica* 82 (2) : 185-191.
- Metwally, E.I., S.A. Haroun and G.A. El-Fadly, 1996. Interspecific cross between *Cucurbita pepo* L. and *Cucurbita martinezii* through in vitro embryo culture. *Euphytica* 90 : 1-7.
- Mohindra, V. and J. L Minocha, 1991. Pollen pistil interactions and interspecific incompatibility in *Pennisetum*. *Euphytica* 56 (1) : 1-5.
- Morgan, E.R., G.K. Burge., J.F. Seelye, J.E. Grant and M.E. Hopping, 1995. Interspecific hybridisation between *Limonium perigrinum* Bergius and *Limonium purpuratum* L. *Euphytica* 83: 215-224.
- Murashige, T. and F. Skoog., 1962. A revised medium for rapid growth bioassays with tobacco tissue culture. *Physiol. Plant.* 15 : 473-497.
- Niederwieser, J.G., H.A. Van de Venter and R.J. Robbertse, 1990. Embryo rescue in *Ornithogalum*. *Hort Sci.* 25 : 565-566.
- Nikova, V.M. and N.A. Zagorska, 1990. Overcoming hybrid incompatibility Between *Nicotiana africana* Merxm. and *N. tabacum* and development of cytoplasmically male sterile tobacco forms *Plant Cell, Tissue and Organ Culture* 23 : 71-75.
- Nomura, Y. and K. Oosawa, 1990. Production of interspecific hybrids between *Allium chinense* and *A. thunbergii* by in ovule embryo culture. *Euphytica* 40 : 531-535.
- Ohsumi, C., A. Kojima, K. Hinata, T. Etoh and T. Hayashi. 1993 Interspecific hybrid between *Allium cepa* and *Allium sativum*. *Theor. Appl. Genet.* 85 (8) : 969-975.

- Raghavan, V. and P.S. Srivastava, 1982. Embryo culture. In: B.M. Johri (Ed.) Experimental Embryology of Vascular plants, Berlin: Springer Verlag : 195-230.
- Reed, S.M. and G.B. Ccollins, 1978. Interspecific hybrids in *Nicotiana* through in vitro culture of fertilized ovules. J. Hered. 69:311-315.
- Samimy, C. 1991. Barrier to interspecific crossing of *Fagopyrum esculentum* with *Fagopyrum tataricum*: I. Site of pollen tube arrest. II . Organogenesis from immature embryos of *F. tataricum*. Euphytica 54 : 215-219.
- Sharma, D.R., R. Kaur and K. Kumar, 1996. Embryo rescue in plants – a review. Euphytica 89 : 325-337.
- Shivanna, K. R., and N.S. Rangaswamy, 1992. Pollen Biology. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg : 119 p.
- Singh, R. J., 1993. Plant Cytogenetics. Florida. Boca Raton, Inc. : 391 p.
- Stewart, J.M., 1981. In vitro fertilization and embryo rescue. Env. Exp. Bot. 21 : 301-315.
- Vijayavalli, B. and Mathew, P.M. 1992. Cytology of species of *Gloriosa superba* Linn. and *G. rothschildiana* O'Brien. Nucleus 35 (1) : 55-58.
- Van der Valk, P., S.E. de Vries, J.T. Everink and F. Verstappen, 1991. Pre-and post-fertilization barriers to backcrossing the interspecific hybrid between *Allium fistulosum* L. and *A. cepa* L. with *A. cepa*. Euphytica 53 (3) : 201-209.
- Van Tuyl, J.M., K. Van de Sande, R. Van Dien, D. Straathof and H.M.C. Van Holsteijn, 1990. Overcoming interspecific crossing barriers in *Lilium* by ovary and embryo culture. Acta Horticulture 266: 317-322.
- Van Tuyl, J.M., M.P. Van Dien, M.G.M. Van Creij, T.C.M. Van Kleinwee, J. Franken and R.J. Bino, 1991. Application of in vitro pollination, ovary culture, ovule culture and embryo rescue for overcoming incongruity barriers in interspecific *Lilium* crosses. Plant Sci. 74 : 115-126.

ภาคผนวก ก

ส่วนประกอบของสูตรอาหาร Murashige and Skoog ปริมาณ 1 มิลลิลิตร

Inorganic salts

NH_4NO_3	Amonium nitrate	1650.0	mg.
KNO_3	Potassium nitrate	1900.0	mg.
KH_2PO_4	Potassium phosphate dibasic anhydrous	170.0	mg.
$\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	Magnesium sulfate	370.0	mg.
$\text{CaCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	Calcium chloride dihydrate	440.0	mg.
$\text{MnSO}_4 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$	Manganous sulfate	22.3	mg.
$\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	Feenous sulfate	27.8	mg.
Na_2EDTA	Disodium ethylenediaminetetraacetate	37.3	mg.
$\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	Zinc sulfate	8.6	mg.
H_2BO_3	Boric acid	6.2	mg.
KI	Potassium iodide	0.83	mg.
$\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$	Cupric sulfate	0.025	mg.
$\text{Na}_2\text{MoO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	Sodium molybdate	0.25	mg.
$\text{CoCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$	Cobalt chloride	0.025	mg.

Organic constituents

Sucrose	30.0 gm.
Glycine	2.0 gm.
myo-Inositol	100.0 gm.
Nicotinic acid	0.5 gm.
Pridoxine	0.5 gm.
Thiamine.HCl	0.1 gm.
Agar	8.0 gm.

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ภาคผนวก ข

การเตรียมสาร

Pretreatment solution

สารเคมี	Alphabromnaphthalene เป็นขัน
วิธีเตรียม	หด alphabromonaphthalene เป็นขัน 1 หยด ใส่ขวดสีชา เบ่ากับน้ำประปา 200-300 ลูกบาศก์เซนติเมตร จนเข้ากันดีแล้วเติมน้ำให้ครบปริมาตร 1000 ลูกบาศก์เซนติเมตร เก็บไว้ที่อุณหภูมิห้องได้ประมาณ 7 วัน ถ้าเก็บระยะเวลาไป ควรเตรียมใหม่ทุกครั้ง

Fixing solution

Carnoy's solution

สารเคมี	absolute ethyl alcohol (C_2H_5OH) 600 ลูกบาศก์เซนติเมตร
	Chloroform ($CHCl_3$) 300 ลูกบาศก์เซนติเมตร
	Glacial acetic acid (CH_3COOH) 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร
วิธีเตรียม	ผสม absolute ethyl alcohol และ Chloroform ตามอัตราส่วนซึ่งบน ใส่ขวดใส่ขนาด 1 ลิตร แล้วเติม Glacial acetic acid จนเป็น 1000 ลูกบาศก์เซนติเมตร เบ่ากันดี

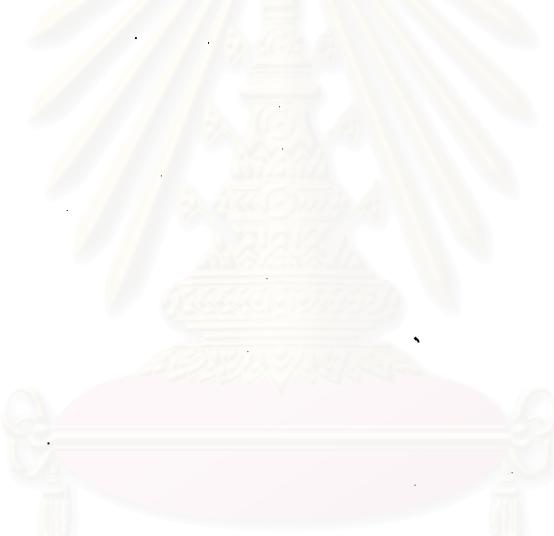
Staining solution

1. propionic - carmine 2 เปอร์เซ็นต์

สารเคมี	propionic acid 45 เปอร์เซ็นต์ 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร
	carmine 2 กรัม
วิธีเตรียม	ต้ม propionic acid 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร ให้เดือดแล้วเติม carmine 2 กรัมลงไป คนให้ carmine ละลายจนหมดแล้วกรอง

2. Schiff's reagent

สารเคมี	basic fuchsin	1 กรัม
	น้ำกลั่น	200 ลูกบาศก์เซนติเมตร
	1 normal HCl	30 ลูกบาศก์เซนติเมตร
	potassiummetabisulfite	3 กรัม
วิธีเตรียม	ต้มน้ำกลั่นให้เดือดเติม basic fuchsin ที่ซึ่งลงไว้คุณให้ละลายแล้วกรองใส่ในขวด ตีชาที่มี 1 normal HCl และ potassiummetabisulfite 3 กรัมละลายน้ำ	

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ประวัติผู้เปียน

นายสำเร็จ สีเครือคง เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ที่จังหวัดกาฬสินธุ์
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาพิชสวน คณะเกษตรศาสตร์บางพระ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในปีการศึกษา ๒๕๓๗ และเข้าท้าการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาศาสตร์ ภาควิชาพฤกษาศาสตร์ ุพัฒกรย์มหาวิทยาลัย
ในปีการศึกษา ๒๕๓๘

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย